

DONES I CRISI.

SITUACIÓ DE LES DONES EN EL MERCAT DE TREBALL.

Una de cada cinc dones que vol treballar està a l'atur

El 10 de febrer de 2012 es va aprovar el Reial Decret-Llei 3/2012, de mesures urgents per a la reforma del mercat laboral amb l'objectiu de "crear les condicions necessàries perquè l'economia espanyola pugui tornar a crear ocupació i així generar la seguretat necessària per a treballadors i empresaris, per a mercats i inversors".

En les disposicions generals del Reial Decret Llei s'afirma que es pretén "apostar per l'equilibri en la regulació de les nostres relacions de treball... L'objectiu és la flexiseguretat. Amb aquesta finalitat, la normativa recull un conjunt coherent de mesures que pretenen fomentar l'ocupabilitat dels treballadors, reformant aspectes relatius a la intermediació laboral i a la formació professional (capítol I); fomentar la contractació indefinida i altres formes de treball, amb especial èmfasi a promoure la contractació per pimes i de joves (capítol II); incentivar la flexibilitat interna a l'empresa com a mesura alternativa a la destrucció d'ocupació (capítol III); i, finalment, afavorir l'eficiència del mercat de treball com a element vinculat a la reducció de la dualitat laboral, amb mesures que afecten principalment l'extinció de contractes de treball (capítol IV)".

Malgrat que un any de vigència de qualsevol normativa o acció és un període de temps curt per poder avaluar el grau d'acompliment dels objectius previstos, una dada sí és clara **durant l'any 2012 no ha hagut una influència positiva en la creació d'ocupació**. L'atur ha arribat a tot l'Estat espanyol, en números absoluts a 4.848.723 persones, de les quals els 50% són dones. A Catalunya, s'ha situat en més de 646.956 persones, de les que el 48% són dones i al Baix Llobregat, en 71.396 de les quals gairebé el 51% són dones.

Una mirada en els darrers 4 anys

El 2008, a l'inici de la crisi, els homes són el més afectats ja que la construcció i la indústria de l'automòbil, sectors fortament masculinitzats, van ser els primers que van patir la destrucció de llocs de

treball. A mida que han passat els anys i la crisi s'ha aguditzat, els seus efectes s'han estès per tots els sectors productius i de serveis afectant de ple tant homes com dones i darrerament més el gènere femení: actualment 1 de cada 5 dones que vol treballar està a l'atur al Baix Llobregat.

A continuació fem un repàs a les principals dades de la comarca del Baix Llobregat a partir d'una comparativa entre les corresponents als anys 2008 i 2012 sobre,

- l'atur registrat,
- la taxa d'atur,
- els nous contractes i
- la taxa de temporalitat dels nous contractes

Atur registrat al Baix Llobregat

	Dones	Homes
Any 2008	22.479	23.562
Any 2012	35.883	35.513

Font: OC- Baix Llobregat, a partir de les dades d'Empresa i Ocupació

Les dades són clares: l'atur registrat, és a dir les persones que estan inscrites a les oficines de treball, s'ha incrementat notablement tant en els homes com en les dones, si bé en aquestes el creixement ha estat més important. Mentre que en **els homes ha crescut en 11.951, en les dones aquesta xifra és de 13.404.**

Taxa d'atur al Baix Llobregat

	Dones	Homes
Any 2008	11,90%	9,90%
Any 2012	18,20%	15,50%

Font: OC- Baix Llobregat, a partir de les dades d'Empresa i Ocupació

En 4 anys la taxa d'atur de les dones ha crescut 6 punts percentuals mentre que la dels homes una mica més de 5 punts. Cal destacar el 2012 diferència de 3 punts de la taxa de les dones en relació a la dels homes.

Noves contractacions al Baix Llobregat

	Dones	Homes
Any 2008	104.155	120.696
Any 2012	82.514	93.605

Font: OC- Baix Llobregat, a partir de les dades d'Empresa i Ocupació

Una primera lectura d'aquestes dades ens porta a concloure que les dones han obtingut menys contractes que els homes en els dos anys registrant un descens en el 2012 en els dos sexes, és a dir que a mida que han passat els anys, han disminuït.

Taxa de temporalitat de les noves contractacions al Baix Llobregat

	Dones	Homes
Any 2008	82%	82%
Any 2012	85%	88%

Font: OC- Baix Llobregat, a partir de les dades d'Empresa i Ocupació

Forta temporalitat en les noves contractacions. En el **2008**, el **82%** dels nous contractes registrats tant pels homes com per les dones eren temporals. En el 2012 aquesta taxa encara és més alta: s'enfila fins al 88% en els homes i en les dones es queda en 3 punts per sota: el 85%. Una dada realment negativa pel que fa a la creació de llocs de treball i al tipus de contracte.

Alt índex de precarietat, forta temporalitat i més dones a l'atur

Una primera lectura d'aquestes dades ens porta a concloure que s'ha produït i s'està produint en aquest llarg període de crisi un alt índex de precarietat i de destrucció d'ocupació. Pel que fa a la repercussió segons sexes, cal dir que **les dones han obtingut menys contractes que els homes** en el període analitzat registrant un important descens en el 2012 tant en els homes com en les dones.

Que en el 2012 l'augment de dones aturades i registrades a les oficines de treball és superior al dels homes encara que en una diferència petita: 370

Per tant **més atur en les dones, menys contractes i més temporalitat**. Les dones són les que presenten una major inestabilitat laboral, amb més entrades i sortides del mercat laboral que els homes.

Les desigualtats en les retribucions salarials es continuen mantenint i les discriminacions laborals per raó de gènere no s'han eradicat.

Totes les previsions econòmiques per aquest any 2013, especialment per al 1r semestre, coincideixen en mostrar una tendència de continuïtat, d'estancament i en segons quins sectors encara de destrucció d'ocupació. La construcció continua en caiguda i els sectors que poden repuntar i crear ocupació són la tecnologia i els serveis, entre els quals hi trobem el turisme, el comerç, el medi ambient... sectors en els quals les dones hi tenen presència.

Davant aquesta tossuda realitat, què podem fer?

Promoure la contractació de joves, l'emprenedoria, la formació i el treball en xarxa, qüestions que poden ajudar, en especial a les dones, a sortir d'aquesta situació de crisi. Aquesta és la línia que des del Consell de les Dones es porta a terme i que al llarg d'aquest any 2013 continuarem desenvolupant.

Publicacions sobre la situació actual en el mercat de treball.

De l'Observatori Comarcal del Baix Llobregat

Monogràfic 1T 2011 "*La situació de les dones en el mercat de treball*"

<http://arxius.elbaixllobregat.cat/web/analisi/pdf/Monografic1T2011.pdf>

Monogràfic 4T 2012 "*L'impacte de la crisi al Baix Llobregat*"

<http://arxius.elbaixllobregat.cat/web/analisi/pdf/Monografic4T2012.pdf>

De l'Institut d'Estadística Europeu (EUROSTAT)

La participació de les dones al mercat de treball.

http://ec.europa.eu/europe2020/pdf/themes/23_labour_market_participation_of_women.pdf

De l'European Trade Union Institute (ETUI)

El desenvolupament del mercat de treball en el context de crisi i estratègia Europa 2020.

<http://www.etui.org/content/download/2115/23504/file/Chap+2.pdf>